

Rom 6, 4

4: Vi ble altså begravet med ham ved dåpen til døden, for at slik som Kristus ble oppreist fra de døde ved Faderens herlighet, slik skulle også vi vandre i et helt nytt liv.

Tidligere har Paulus sagt at vi ble døpt til Kristi død (v. 3). Nå sier han det på denne måten: Vi ble begravet med ham ved dåpen til døden. Her viser apostelen oss dåpens store hemmelighet. Han sier at gjennom den ble vi begravet med Kristus. Og grunnspråket viser at han setter sammen et ord som skildrer hvordan vi ved dåpen får den inderligste forening med Kristus. Rett oversatt heter det egentlig: "Vi er blitt sammenbegravet med ham" (synetaphämen auto). Dvs. at vi ved dåpen er blitt så fullstendig ett med Kristus, at det er som om vi selv var blitt død og begravet i og ved hans død og begravelse. Vi er, slik noen skildrer det, "vårt begravde hodes begravde lemmer".

Hvordan skulle vi da ennå kunne fortsette å leve i synden? Det er dette spørsmålet (v. 2) apostelen sikter til. Nei, sier han, "vi er begravet med ham til døden", til hans død (v. 5, 10), slik at på samme måte som Kristus i sin død og begravelse tok avskjed med våre synder, slik skal også vi i denne forening med ham ta avskjed med livet i synden. Luther sier at "den som blir døpt, han blir dømt til døden. Det er som om presten, når han døper, skulle si: Du er jo av syndig kjøtt. Derfor drukner jeg deg i Guds navn og dømmer deg til døden, for at alle dine synder skal dø og gå under sammen med deg. Men først når et døpt menneske (legemlig) dør, er virkningen av deres dåp fullkomment oppfylt. For synden opphører ikke helt, så lenge det ennå er liv i dette legemet som er så fullstendig avlet i synd, at synden er dets naturlige liv".

At ordet "begravet" ikke innebærer, slik en kunne fristes til å tro, at det ikke lenger finnes noen synd i oss, det forklarer Paulus tydelig nok i v. 6. Der sier han at vårt gamle menneske ble korsfestet med Kristus "for at syndelegemet skulle bli fratatt sin makt". "Syndelegemet" har vi altså fremdeles. Paulus sier ikke at det allerede er tilintetgjort. Men "for at det skulle bli fratatt sin makt". At vi er begravet med Kristus betegner dermed altså bare at vi i dåpen er blitt forenet med Kristus i en tilsvarende død. Derfor er det, som tidligere nevnt, at Paulus også tilføyer ordene "til døden". Dvs. at synden skal dødes, på samme måte som Kristi død var en død fra synden, "ty hans død var en død från synden en gång for alla" (v. 10).

Når Kristus bare på grunn av synden, døde og ble begravet, var dette et markert bevis på Guds dom og vrede over synden. Han vil selvsagt heller ikke tåle at synden lever og hersker i oss. Derfor har han gitt oss Kristus og dåpen, for at vi skal døde synden og ikke la den få utfolde seg og regjere i oss - som den ville gjort om vi gav den frihet til det. Så må da vår holdning overfor synden alltid være at den er død og begravet. Ja, derfor er det at Kristus har innstiftet en slik dåp, i forbindelse med at hans disipler ble tatt opp i pakten med ham. En dåp som i selve sin form også skulle skildre en begravelse, eller en innvielse til det forgjengelige liv. For desto bedre å minne oss om dette at vi, når vi er forenet med ham, ikke kan leve i synden. Men at det da skal være slutt på det gamle syndelivet, på samme måte som det er slutt med menneskets jordiske liv når det er dødt og begravet.

Den første tiden ble dåpen foretatt ved full neddykking i vann, og skildret dermed tydelig for øyet en fullstendig begravelse. Så har enkelte sjeler stilt spørsmål ved om de kan regne seg som virkelig døpt, når deres dåp bare har foregått ved noen håndfull vann, og ikke full neddykking. Å la seg forville bare på bakgrunn av ulike former, er egentlig bare et uttrykk for at en ikke hviler i det som særpreger Det nye testamentes budskap og ånd, i motsetning til Det gamle testamentes. GT bandt menneskene til

former. I NT, derimot, går alt ut på at vi skal se på selve saken. I åndelig lys og kjærlighet skal vi se etter meningen med hvert enkelt bud. Og bare på den bakgrunn "tjene i Åndens nye vesen, og ikke i bokstavens gamle vesen" (Rom 7: 6). Se også Jesu egne ord i Joh 4: 21-24.

At en i den nytestamentlige tid skulle se etter ånden i et bud, etter hensikten og nytten av det, forstod den apostoliske forsamlingen. Det ser vi f. eks. når de begynte å feire søndagen som sabbat, isteden for lørdagen, selv om det tredje bud taler om lørdagen. Det samme når de under forfølgelsene begynte å døpe med besteking, hvis hel neddykking i vann ikke var mulig. Eller i fengsler og ved sykeseng (Just. Apol. II pag. 93. Cyprian Ep. ad. Magnes. pag. 153). Kjærligheten er hele lovens oppfyllelse (Rom 13: 10). Den som bare på grunn av bokstaven i et bud, eller kanskje bare fordi det passer bedre slik, gjør noe som strider mot kjærlighetsbudet, f. eks. legger sten til byrden for svake kristnes samvittigheter (Rom 14, konf. 1Kor 9: 20), han bryter evangeliets ånd og den kjærlige Guds vilje og mening. Dette forstod Moses, da han, bare med bakgrunn i de store anstrengelsene reisen påførte folket, under hele vandringsen i ørkenen lot være å foreta omskjærelsen. På tross av hvor alvorlig Guds bud talte om dette.

Hovedsaken er, så sant vi har fattet Kristi sinn og Det nye testamentes ånd, at vi vet at vi i dåpen er "begravet med Kristus", som Paulus lærer oss her. Men, som vi vel også la merke til da vi under vers 3 så på flere av de ordene vi finner i Skriften om dåpen, så skal det så visst ikke bare være et skyggebilde av denne åndelige død bort fra synden. Nei, dåpen innsetter oss i et virkelig Kristi døds- og livssamfunn. Og det er nettopp dermed vi skulle eie: ikke bare frihet fra syndens skyld, men også en ny, hellig kraft som dører synden og driver fram en ny livsstil med Kristus som forbilde. Det er dette som ligger i ordene: "Vi er blitt sammenbegravet med ham ved dåpen til døden".

For at slik som Kristus ble oppreist fra de døde ved Faderens herlighet, slik skulle også vi vandre i et helt nytt liv. Derfor er vi sammenbegravet med Kristus, sier apostelen: ikke bare for at vi skal være lik ham i hans død, men også i hans oppstandelse og liv. Og Kristus ble ikke liggende i graven, men oppstod fra de døde ved Faderens herlighet: Og nå, i sin opphøyde tilstand, befridd fra synden og døden, lever han et nytt og himmelsk liv. Slik skal også vi, ved den samme kraften, bli nye mennesker. Først, innfor Gud: Være nye mennesker, fullkomment fri fra synden, opphøyet til Guds barn, rettferdige og salige. Deretter: I våre hjerter eie et nytt åndelig liv, oppstått fra det gamle, døde livet under synd og vantro, og vandre i et nytt liv med Kristus som forbilde.

Dette skal ikke bare være en lov, og noe mennesket skal anstrenge seg for. Men et fullstendig guddommelig verk i alle dem som i sannhet er "født av vann og Ånd" (Joh 3: 5). Paulus sier nemlig: "Slik som Kristus ble oppreist fra de døde ved Faderens herlighet", dvs. oppreist av hans herlige makt. ("Faderens herlighet" kan nok bety summen av all guddommelig fullkommenhet. Men her betyr ordet hans allmakt. Se Ef 1: 19-20). På samme måten skapes også det nye livet i en kristen, gjennom "Guds mektige krafts virkning. Den han lot virke i Kristus da Han reiste Ham opp fra de døde". En sann kristen er et Guds verk. Merk deg dette: En sann kristen er ikke et verk av menneskelig overbevisning og egne anstrengelser, som de uforstandige mener. Men et verk av guddommelige krefter. De er "født ovenfra", født "ikke av blod, heller ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud" (Joh 1: 13). "Gjenfødt av uforgjengelig sæd" (1Pet 1: 23), vi "har fått del i guddommelig natur" (2Pet 1: 4), "Guds sæd blir i ham" (1Joh 3: 9).

Selvsagt måtte menneskene få en overbevisning ved at de fikk høre Ordet. Selvsagt vil det oppstå kamp og strid for å leve etter dette. Men den som står der bare med sin overbevisning og sine anstrengelser, er fremdeles bare kjød, "født av kjød" (Joh 3: 6). Hvis du ikke har fått Guds Ånd, som har virket et nytt hjerte og sinn i deg, så er du fremdeles død. Skal du få det livet som tilhører Guds rike, så må Gud få komme til og gi deg sin Hellige Ånd. Det er den som skaper det nye livet i deg (2Kor

5: 17): nytt syn og ny hørsel, nytt sinn, og nye åndelige krefter. Og det begynner med at han "tilintetgjør det slør som tilslører alle folkene" (Jes 25: 7) - det åndelige døds mørket. Og da våkner du opp som til en ny verden, og får se hvordan Jesus, Guds Sønn, ble gitt til vår frelse. Du får se at all din salighet* er bare i ham som døde og oppstod for oss.

[* En har valgt å beholde det gode, gamle uttrykket "salig/salighet" i en del tilfeller. Og grunnen er den helt spesielle betydning dette ordet har i Skriften, hvor det vanligvis, og mest tilnærmet betyr "velsignet/velsignelse". Det greske ordet for vårt "salig" er makários, som i profangresken vesentlig ble brukt om gudenes oververdslige lykketilstand, høyt hevet over jordisk lidelse og bekymring. I NT skildrer ordet vanligvis den egenartede religiøse glede som gudsrikeborgerne (Messias-folket) får del i. Saligheten betinges og preges i NT helt av Guds siste og fullkomne åpenbaring i Kristus, og er av åndelig art. Det personlige trosforholdet til Kristus og hans evangelium er her av avgjørende betydning. Å leve i evangeliet om den uforskyldte nåde, gjør salig. "Å få sitte til bords i Guds rike, er all salighets høydepunkt" (Luk 14: 15) (Ill. Bibelleksikon). Oversetters tilføyelse.]

Nå er det ikke bare en forstandens overbevisning. Det er gitt deg av Ånden å se hva du har i Kristus: En fullkommen rettferdighet, Guds vennskap og evig liv. Da strømmer så gudgitte livskrefter i sjelen, som ikke kan forklares - men erfares. Det er sant at vårt liv med Kristus i Gud ofte er svært skjult (Kol 3: 3). Det er dekket av all elendigheten fra vår gamle natur. Men tross det er det ikke bare et tenkt og innbilt liv. Men en stor virkelighet som gir seg utslag i hele livet vårt, på jorden, på den måten apostelen sier det her:

Slik skulle også vi vandre i et helt nytt liv - egentlig "i livets nyhet". Ikke bare skal vi tenke og innbille oss et nytt liv. Ja, ikke bare skal vi eie det. Det skal også bevise at det lever i oss, altså ved at vi "vandrer i livets nyhet". Og da ikke bare i nye gjerninger, nye kristelige skikker. Men i et helt nytt vesen som fødes av Ånden. Vi skal jo forvandles "ved fornyelsen av deres sinn" (Rom 12: 2). Der skal bli et nytt indre liv, et nytt sinn og en lyst til Guds lov. Nye tanker, ny smak og en ny måte å bedømme alt ut fra. Da vil vi av hjertet elske det som vi tidligere hatet, - og dermed hate det vi tidligere elsket. Riktignok beholder kjødet alltid sin egenart som elsker synden og forakter Gud. Noe som ofte fører oss i mørke og forvirring. Men tross alt dette kan ikke Ånden bestandig holdes skjult. Og den virker at vi fordømmer og tar avstand fra vår egen ondskap, og etter vårt nye sinn inderlig elsker alt det som Gud elsker.

Og legg merke til at i denne "livets nyhet" skal vi "vandre" -. Ikke bare tilfeldig oppflattes av en hellig lyst som snart forsvinner igjen. Men for hele det livet som ennå ligger foran oss "vandre" en helt annen vei enn hele verden. Slik at selv om vi svimler, snubler og faller, så reiser vi oss igjen, og begynner på nytt kampen mot synden. Og om det skjer at vi innimellom blir trøtte og forsømmer oss, så vekkes vi på nytt og gjenopplives i troen og kjærligheten. Begynner på nytt å be, og søker i Ordet for å samle nye krefter til å fortsette vandringen.

Det er dette som også virkelig skjer når vi er født av Gud. Det ene året og tiår etter det andre fortsetter vi i det samme liv og vandring. Uansett at vi har hele djevelens rike mot oss, og kjødets og verdens motstand. Og Gud handler også ofte underlig med oss - som om han fullstendig hadde overlatt oss til vår indre eller ytre nød, ja under djevelens herredømme. At vi da likevel aldri kan forlate denne underlige Gud og hans vei, men alltid må fortsette med det samme livet, i tro og bønn, osv. -. Det, ja, det må da være et markert og tankevekkende bevis på at her ligger det ikke bare menneskelig strev bak, men et guddommelig liv i sjelen. Og denne vandringen i et nytt liv kommer utelukkende gjennom en inderlig forening med Kristus - en hemmelighetsfull, men virkelig nok forening. Dette taler så Paulus videre om: